

19
ROČNÍK 16

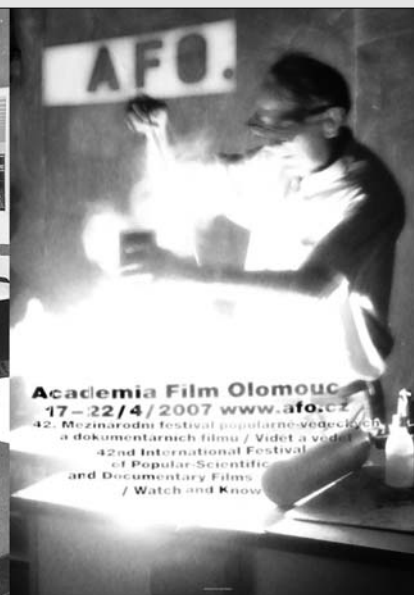
9. března 2007

V ČÍSLE:

Májales 2007 v Olomouci: ve dvou verzích
• „Není důležité, zda to zajímavě zní, zda se to pěkně čte, ale zda je to pravda,“ říká v rozhovoru dr. I. Víková, děkanka CMTF
• Vnitřní mzdový předpis UP – z čeho vyplývá a jaké změny přináší?

„Festivalová grafika je výbušná a prezentuje vědu především jako dobrodružství“, zaznělo mj. na první tiskové konferenci k festivalu AFO 2007. Součástí grafické koncepce, jejímž autorem je olomoucko-pražský grafik O. Chorý, je i festivalový plakát s nezaostřeným snímek L. Abrahamsena „z lekce výbušné chemie“

-red-, foto -tj- ▶

Academia Film Olomouc
17-22/4/2007 www.afo.cz
42. Mezinárodní festival populárnovědeckých a dokumentárních filmů / Vidět a vědět
42nd International Festival of Popular-Scientific and Documentary Films
/ Watch and Know

Univerzita hledá cesty, jak zjednodušit mobility s Ruskou federací

■ Univerzitu Palackého navštívil v posledním únorovém dni velvyslanec Ruské federace A. L. Fedotov (na snímku uprostřed). S rektorem UP prof. L. Dvořákem a J. Dürrem, prorektorem pro vnější vztahy UP, hovořil mj. o možnostech, které by zjednodušily kontakty mezi ČR a Ruskem. *Vizová povinnost velmi ztěžuje mobility jak studentů, tak pedagogů*, sdělily Žurnálu UP doc. E. Vysloužilová, CSc., vedoucí Katedry slavistiky FF UP, s kolegyní doc. L. Štěpanovou, jež se setkání taktéž účastnily.

Velvyslanec Ruské federace navštívil v rámci dvou-denní návštěvy Olomouckého kraje jak hejtmana RNDr. I. Kosatíka, tak primátora města Olomouce M. Novotného. V prostředí Univerzity Palackého, již jménem Ruské federace věnoval knižní dar, se především hovořilo o dalších možnostech spolupráce mezi ruskými vysokými školami a UP, o Kostromské oblasti, která je oficiálním partnerem Olomouckého kraje a s níž Katedra slavistiky FF UP na základě partnerské smlouvy navázala nové kontakty. Byla zvažována i možnost přednášky Jeho Excelence v prostředí Univerzity Palackého – velvyslanec Ruské federace přislíbil, že tuto nabídku minimálně zváží. S uznáním vzpomněl prof. V. M. Mokienu, významného ruského slavistu, jemuž olomoucká univerzita udělila v lednu čestný doktorát za přínos k rozvoji české slavistiky.

-map-, foto -tj-

AFO 2007 bude chtít vidět a vědět

■ Překročit regionální rámec a otevřít festival nejen celé České republice, ale i Evropě – takovou ambici má letošní, již dvačtyřicátý Mezinárodní festival populárnovědeckých a dokumentárních filmů Academia film Olomouc s podtitulem *Slavnost vědy a umění*. Podle informací jeho ředitele, Mgr. P. Bilíka, Ph.D., vedoucího sekce filmových studií při Katedře divadelních, filmových a mediálních studií FF UP, nová dramaturgie festivalu, zacílená výlučně na film populárnovědecký, by měla dát vzniknout zcela originální kulturní události, která v českých, resp. evropských podmínkách nemá obdobu. *Naši diváci mají jedinečnou příležitost ve shlédnutých filmech nahlížet nejen umění a krásu, ale i exkluzivní informace a poučení. Budou se vzdělávat tím nejlepším možným způsobem – zábavou a dobrodružstvím*, uvedl Mgr. P. Bilík.

Základ programu AFO 2007 tvoří dvě soutěže – o nejlepší český a nejlepší světový současný populárnovědecký dokumentární film. *Populárnovědecký dokument vnímáme jako film, který se vztahuje k vědám, pěstovaným na univerzitách a reprezentuje dobrodružství poznání s nimi související*, potvrdil motto letošního ročníku – „Vidět a vědět“ – dramaturg hlavního festivalového programu Mgr. P. Kubica, absolvent Katedry teorie a dějin dramatických umění na FF UP a současný zástupce vedoucího Katedry dokumentární tvorby pražské FAMU.

Významnou složkou programu bude retrospektivní sekce, která představí významné tvůrce populárnovědeckých filmů. V této souvislosti si organizátoři patrně nejvíce cení svého největšího „objevu“ – v ČR dosud neuvedeného ruského přírodovědce, režiséra, scéná-

risty a výtvarníka V. Kobrina. Tento charismatický tvůrce a autor zcela ojedinělých přístupů k populárnovědeckému žánru „proměnil didaktický film v důsledný filozofický traktát o světě a místě člověka v něm.“

Profilovou programovou sekci bude sekce *Vidění těla*, jež se pokusí spojit několik unikátních filmů z hlavního programu s přednáškami a ukázkami. *Lidské tělo je branou poznání všeho druhu. Je pro nás vizuálním středobodem světa, který inspiruje jak výtvarníky, tak i biology. Je materiální stejně jako duchovní, zosobňuje moc a krásu, ale rovněž i slabost a nemoc. Chceme nabídnout i takto kontroverzní pohledy*, uvedl Mgr. P. Bilík.

Jako další programová nabídka jsou připravovány bloky filmů doplněné diskusními dílnami, které budou mít zejména vazbu na konkrétní vědní obory a na fenomén popularizace vědy.

V průběhu šesti dnů bude nabídnut také bohatý doprovodný program, jehož součástí je např. výstava *Obrazy vědy* – více než padesát velkoformátových barevných fotografií od předních světových vědců a fotografů – či představení unikátního, sedmdesát metrů dlouhého leoporela české výtvarnice L. Seifertové *Dějiny udatného českého národa (a několik bezvýznamných světových událostí)*.

K významným festivalovým hostům bude patřit např. francouzský producent, scénárista a režisér A. Barillé, proslulý především animovanými seriály „Byl jednou jeden...“, A. Griffithsová (City University of New York) zabývající se ve svém výzkumu propojením antropologie a mediologie či V. Belohradský, přední český zástupce

Dokončení na str. 3

Přihlaste i vy svůj film!

V.Ř.E.D. 007

Tradiční přehlídka studentských filmů V.Ř.E.D. se tento rok poprvé uskuteční na celouniverzitní úrovni v rámci filmového festivalu Academia film Olomouc (AFO) ve dnech 17. a 18. 4. Všichni studenti UP – bez ohledu na příslušnost k fakultě či katedře – mají možnost veřejně prezentovat výsledky své práce.

Přihlášku k účasti na přehlídce spolu s kopií filmu (DVD, VHS, DivX, ...) je třeba doručit **nejpozději do 15. 3.** na sekretariát Katedry divadelních, filmových a mediálních studií FF UP (Umělecké centrum UP, 2. patro). S ohledem na očekávaný velký počet přihlášených filmů bude proveden kvalitativní (i kvantitativní) předvýběr.

INFORMACE, OZNÁMENÍ, POZVÁNKY

Katedra speciální pedagogiky PdF UP pořádá
ve dnech 20. a 21. 3. 2007

VIII. mezinárodní konferenci k problematice osob se specifickými potřebami

a III. dramaterapeutickou konferenci

Cílem konference je prezentace moderních trendů,
metod a technik v péči o jedince se zdravotním posti-
žením a zdravotním či sociálním znevýhodněním.

Blíží informace o programu viz http://www.ksp.upol.cz/cz/soubory/Konference/konference_2007_ksp.doc.

Pedagogická fakulta UP pořádá
dne 19. 4. 2007

pod záštitou děkanky prof. L. Ludíkové, CSc.,

1. ročník studentské vědecké odborné konference PdF UP

Soutěžní sekce: pedagogické obory; speciálně
pedagogické obory; obory pedagogické specializace;
obory učitelství; umělecká činnost a tvorba.

Hlásit se mohou studenti všech forem a všech stu-
diijních programů studovaných na PdF UP.

Vítězové obdrží odměnu ve formě věcného daru
nebo finanční odměnu do 5 000 Kč.

Přihlášky jsou k dispozici na referátu VVČ a ZS,
příp. na adrese [http://www.upol.cz/fakulty/pdf/veda-
vyzkum-zahranici/](http://www.upol.cz/fakulty/pdf/veda-vyzkum-zahranici/). Zde mohou zájemci také získat
další informace.

Termín uzávěrky přijímání přihlášek: 23. 3. 2007.

Všechny studenty k účasti srdečně zve doc. K. Vításková,
Ph.D., předsedkyně organizačního výboru konference.

Grantová agentura ČR vyhláší

veřejné soutěže

na podporu grantových projektů

s počátkem řešení od 1. 1. 2008,

a to standardní grantové projekty; postdoktor-
ské grantové projekty, doktorské grantové projekty
v oborech technické vědy, přírodní vědy, lékařské
vědy, společenské vědy, zemědělské vědy.

Soutěžní lhůta začíná dnem následujícím po dni
vyhlášení veřejné soutěže v Obchodním věstníku
a končí dnem 2. 4. 2007.

Formuláře grantových přihlášek a další informace
jsou dostupné na internetových stránkách GA ČR
na adrese <http://www.gacr.cz>.

Grantová agentura vyhlásila

veřejnou soutěž ve výzkumu a vývoji

na podporu grantových projektů

EUROCORES

European Collaborative Research Project in the Social Sciences (ECRP)

V programu EUROCORES spojují ESF a její členské
organizace své úsilí a prostředky k podpoře společ-
ných projektů umožňujících zapojení vědeckých týmů
evropských zemí do široké interdisciplinární spolu-
práce v rámci tématicky vymezených oblastí – téma-
tických podprogramů. GA ČR se v souladu se zása-
dami programu EUROCORES připojila k tématickému
podprogramu ECRP a poskytne účelovou podporu na
řešení dílčí části projektu, které bude probíhat v ČR.
Projektu se musí účastnit minimálně dva další vědecké
týmy z evropských zemí (dle vyhlášení ESF). Veřejná
soutěž je vyhlášována na podporu grantových projektů
EUROCORES, tj. projektů základního výzkumu v oblas-
ti sociálních věd. Předpokládaná doba trvání (řešení)
grantových projektů EUROCORES činí nejvýše tři roky
s předpokládaným zahájením řešení od 1. 6. 2008.

**Soutěžní lhůta začíná dnem následujícím po dni
vyhlášení veřejné soutěže v Obchodním věstníku
a končí dnem 15. 5. 2007.**

Další podmínky této veřejné soutěže, formuláře
grantových přihlášek a další informace jsou dostupné
na internetových stránkách GA ČR <http://www.gacr.cz>
a <http://www.esf.org>.

• UDÁLOSTI • UDÁLOSTI • UDÁLOSTI •

Jmenování nových docentů a promoce doktorandů

■ V aule Právnické fakulty UP se 2. 3. uskutečnila
slavnostní akty předání jmenovacích dekretů nové ha-
bilítovaným docentům a promoci absolventů doktor-
ského studijního programu.

Jmenovací dekrety byly slavnostně předány docen-
tům, kteří se habilitovali na Cyrilometodějské teologic-
ké fakultě, Filozofické fakultě, Přírodovědecké fakultě
a Pedagogické fakultě (v závorce za jménem uvádíme
obor habilitace): **doc. M. Kaplánek, Th.D.** (Teologie),
doc. O. Badalíková, Ph.D. (Dějiny výtvarného umění),
doc. A. Kavčáková, Dr. (Dějiny výtvarného umění),
doc. J. Lach, Ph.D., M.A. (Historie), **doc. M. Otyepka,
Ph.D.** (Fyzikální chemie), **doc. L. Hrabí, Ph.D.** (Peda-
gogika), **doc. O. Krejčířová, Ph.D.** (Speciální pedago-
gika), **doc. E. Šmelová, Ph.D.** (Pedagogika).

Promováni byli absolventi doktorského studijní-
ho programu Lékařské fakulty, Filozofické fakulty,
Přírodovědecké fakulty, Pedagogické fakulty a Fakul-
ty tělesné kultury (v závorce za jménem uvádíme
název studijního programu a příslušnost k fakultě):
MUDr. Mgr. K. Adamus, Ph.D. (Patologická ana-
tomie a soudní lékařství, LF), **Ing. L. Čížek, Ph.D.**
(Hygiena, preventivní lékařství a epidemiologie, LF),
MUDr. I. Foltýn, Ph.D. (Sociální lékařství, LF),
MUDr. PhDr. L. Hansmanová, Ph.D. (Gynekologie
a porodnictví, LF), **MUDr. P. Havelka, Ph.D.** (Anato-
mie, histologie a embryologie, LF), **Ing. G. Janouto-
vá, Ph.D.** (Hygiena, preventivní lékařství a epidemio-
logie, LF), **MUDr. P. Jindra, Ph.D.** (Lékařská biofyzika,
LF), **MUDr. L. Lubuška, Ph.D.** (Chirurgie, LF),
MUDr. J. Špička, Ph.D. (Chirurgie, LF), **Mgr. D. Vrbická,
Ph.D.** (Lékařská genetika, LF), **MUDr. R. Vrtal, Ph.D.**

Noví rektori českých vysokých škol

■ Prezident republiky V. Klaus jmenoval 20. 2. 2007
na Pražském hradě pět nových rektorů vysokých škol.
Rektorem Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích
byl jmenován prof. V. Bůžek, CSc., rektorem Ostravské
univerzity v Ostravě prof. J. Močkoř, DrSc., rektorem
Západočeské univerzity v Plzni doc. J. Průša, CSc.,
rektorkou Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí
nad Labem doc. I. Ritschelová, CSc., a rektorem Slez-
ské univerzity v Opavě doc. R. Žáček, Dr.

-red-

Muzeum umění Olomouc představuje tvorbu J. Štreita v ucelené podobě

■ Doc. J. Štreit – jméno, které je v obecném
povědomí natolik spjaté s dokumentární fotografií,
že se po jeho vyslovení vybavují konkrétní snímky.
Jeho soupis výstav již čítá
bezmála sedm set polo-
žek. O to neuvěřitelněji zní
informace, že žádná z nich
dosud nebyla retrospektivní,
nepodchytila tedy jeho
tvorbu vcelku. Teprve pro-
jekt, který po loňském pre-
miérovém uvedení v Gale-
rii výtvarného umění v Ostravě v těchto dnech nabízí
olomoucké Muzeum moderního umění, představuje
Štreitovu životní dílo v ucelené podobě. Retrospektiva
dnes již světoznámého fotografa nabízí 190 snímků
z let 1965 až 2005.

K olomoucké výstavě doc. J. Štreita se váže řada
doprovodných akcí (Galerie Patro, Galerie Mona Lisa).
Jedna z nich – „Zaostřeno na dopravní podnik“ – byla
zahájena již v únoru a ukazuje Štreitovu roli pedago-
gickou. Sedm jeho studentů z Institutu tvůrčí fotografie
v Opavě nainstalovalo přímo v jedné z olomouckých
tramvajových snímků dokumentující život v dopravním pod-
niku a s ním.

Olomoucká výstava po-
trvá do 13. 5., poté má na-
mířeno například do Prahy,
Českých Budějovic, Chebu,
Opavy, ale shlédnou ji také
diváci v Polsku a Francii.
V rámci projektu vychází
reprezentativní knižní mono-
grafie J. Štreita, která je
připravena ve spolupráci
s nakladatelstvím Kant.

Doc. J. Štreit, absolvent
oboru výtvarná výchova na
Pedagogické fakultě UP, je
od roku 1991 pedagogem

Institutu tvůrčí fotografie PPF Slezské univerzity v Opavě,
vyučuje dokumentární fotografii, dějiny českého i světo-
vého výtvarného umění po roce 1945 a medailon osob-
nosti. Od téhož roku externě vyučuje fotografický doku-
ment na Katedře fotografie FAMU, kde se v roce 2000
habilitoval a stal se docentem pro obor fotografie.

V roce 2004 přednesl v Uměleckém centru UP
přednášku s názvem „Netradiční formy výuky doku-
mentární fotografie“ v rámci cyklu vědeckopopulárních
přednášek významných absolventů Univerzity Palackého,
každoročně pořádaných olomouckou univerzitou a
Statutárním městem Olomouc.

(Další informace viz www.olmuart.cz.)

-pb-, -red-, foto -tj-

Majáles 2007 v Olomouci: ve dvou verzích

■ V minulém týdnu se ve Velké zasedací místnosti Rektorátu UP opět sešli zástupci studentských organizací, časopisů a sdružení a studentské části Akademického senátu UP s rektorem UP, některými členy vedení UP a zaměstnanci Rektorátu UP. Hlavními tématy diskuse byly organizace blížícího se svátku Majáles a přípravy možného vzniku jednotné studentské unie na olomoucké univerzitě.

Z dosavadních diskusí vyplynulo, že Majáles 2007 se v Olomouci uskuteční dvakrát. Ten první proběhne 25. 4. a bude jej koordinovat celorepubliková studentská organizace StudentZone, podruhé se tyto oslavy v Olomouci uskuteční 3. 5., a to „pod hlavičkou“ Studentské unie UPOL a v režii agentury Fest promotions. S myšlenkou organizace Majáles 2007 původně přišel také Spolek studentů FF UP, který však nakonec vyjádřil souhlas s organizační aktivitou studentské organizace StudentZone s tím, že Spolek studentů FF UP připraví pouze doplňující program zvaný Erasmus Day. Rektor UP prof. L. Dvořák reagoval na vzniklou situaci do-

poručením, aby studenti – přinejmenším do budoucna – své aktivity co nejvíce propojili. Mohlo by se tak stát, vznikne-li na UP jednotná studentská unie. S jejím vznikem souhlasili všichni zúčastnění posluchači zastupující studentské spolky a organizace na UP a kromě asociace studentů práva Elsa vyjádřili všichni souhlas s tím, že by se stali součástí nově vznikající studentské unie olomoucké univerzity. O vzniku této unie opět informoval O. Martínek, manažer studentského čtrnáctideníku Helena v krabici, jenž ve svém komentáři hovořil jak o základním poslání a vizi, tak i o případných stanovách, podle nichž by unie mohla fungovat.

Výsledek druhého studentského jednání nejen s vedením olomouckého univerzity lze spatřovat v dalším posunu příprav vedoucích ke vzniku jednotné studentské unie. Cíl, spočívající v koordinaci práce jednotlivých studentských spolků na UP a spolupráce na vytvoření unie, tedy stále trvá.

-map-

V Olomouci se uskutečnil první Kartografický den

■ Především o moderním pojetí tematického mapování v geovědních oborech se zaměřením na tematickou kartografii v klimatologii a hydrologii se diskutovalo na 1. kartografickém dni, který se uskutečnil v pátek 23. 2. na Přírodovědecké fakultě UP v zasedací místnosti Děkanátu.

Akce, kterou pořádala Katedra geoinformatiky PFF UP spolu s Českou geografickou společností, Kartografickou společností ČR a Českou asociací pro geoinformace, skládila u návštěvníků velký úspěch. Do Olomouce se sjeli odborníci na kartografii z celé České republiky, ale také z polských Katovic a ze Slovenska. Jejich snahou bylo, kromě odborné diskuse nad problematikou hydrologických, meteorologických a klimatologických map, také navázat kontakty a užší spolupráci, která by se zúročila při vydávání kartografických děl, aby byly výsledné mapy správné jak z odborného, tak z kartografického hlediska.

Historie nové akce s názvem *Kartografický den Olomouc* se začala psát. Věřme proto, že se příští rok sejdeme v Olomouci při dalším, neméně zajímavém ročníku.

Text a foto A. Vondráková, studentka 3. ročníku Geoinformatiky PFF UP

Předseda ČAGI diskutoval se studenty Geoinformatiky

■ Předseda České asociace pro geoinformace (ČAGI) RNDr. J. Hiess zavítal v úterý 27. 2. na Katedru geoinformatiky PFF UP. Pro studenty přitom spolu s vedoucím katedry doc. V. Voženílkem připravili přednášku, která však jako přednáška neprobíhala. Celou akci odstartoval doc. Voženílek, když se předseda ČAGI zeptal na pozici geoinformatiky v České republice a studenti se skeptickou odpovědí RNDr. J. Hiessu příliš nesouhlasili. Celá akce se následně stala dialogem obou stran a pro studenty byla velmi plodným rozhovorem s předním představitelem geoinformatiky

u nás. RNDr. J. Hiess, který pracuje na pozici vedoucího správce GIS kraje Vysočina, pak studentům poskytl mnoho cenných informací z praxe. Mnozí studenti se tak více dozvěděli o svém budoucím možném uplatnění a o ceně svého vzdělání na trhu práce. RNDr. J. Hiess také v průběhu rozhovoru několikrát ocenil kvalitu vzdělání v oboru geoinformatiky na UP a ubezpečil studenty, že díky kvalitním znalostem a dovednostem se ve světě geoinformatiky neztratí.

Text a foto A. Vondráková, studentka 3. ročníku Geoinformatiky na PFF UP

AFO 2007...

postmoderní filozofie, který v Olomouci uvede komentovaný výběr několika dokumentárních filmů „napříč časem“. Účast na doprovodné akci, která připomene klíčovou událost českých novodobých dějin – Sjezd československých spisovatelů 1967 – přislíbil spisovatel L. Vaculík.

Součástí programu jsou i koncerty, z nichž ten první představí zpěvačku mnoha stylů a žánrů J. Koubkovou v rámci slavnostního zahájení v kině Metropol; zakončení festivalu doprovodí jazzové hudební seskupení Baggetta/Hlavenka Quartet a skupina Alvik.

V rámci AFO 2007 bude také uveden jeho nový trh – Doc.port – rozsáhlá databáze populárně vědeckých filmů, přístupná v podobě videotéky a katalogů televizním dramaturgům, distributorům i veřejnosti, jež by se

Dokončení ze str. 1

měla stát jediným evropským místem zaměřeným výhradně na tento žánr.

Letošní ročník AFO 2007 je společným projektem Katedry divadelních, filmových a mediálních studií FF UP a občanského sdružení JSAF, jež je pořadatelem Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Jihlava.

Festival letos proběhne ve dnech 17.–22. 4. v prostorách Uměleckého centra UP, Muzea umění, Arcidiecézního muzea, kině Metropol, Klubu 15 minut a U-klubu. V průběhu jeho konání budou moci návštěvníci vidět také několik venkovních projekcí populárně-vědeckých dokumentů na olomouckém Horním náměstí.

Další informace budou průběžně aktualizovány na <http://www.afo.cz/>.

-mav-

Katedra bohemistiky FF UP a Ústav pro českou literaturu AV ČR Praha pořádají u příležitosti šedesátého výročí založení obou institucí **třetí mezinárodní a mezioborové sympozium Česká kultura a umění ve 20. století** věnované tématu

Omyly a objevy v umění 20. století, které se uskuteční **ve dnech 13. a 14. 3. 2007 v Uměleckém centru UP.**

Zahájení sympozia proběhne 13. 3. v 10 hod. v Kapli Božího těla UC UP.

Blíží informace o programu viz <http://www.upol.cz/zpravy/aktuality/zprava/article/64/2175/>.

Pozvánka na
informační seminář

Dotační tituly pro malé a střední podniky
ve středu 14. 3. 2007 ve 14 hod.

v prostorách Podnikatelského inkubátoru
Vědeckotechnického parku UP, Šlechtitelů 21,
Olomouc (areál Přírodovědecké fakulty UP).

Cílem akce je informovat zájemce o možnostech využití dotačních titulů pro malé a střední podniky (MSP), které přináší následující plánovací období. Účastníci budou informováni o nových programech na podporu podnikání v období 2007–2013, financovaných ze strukturálních fondů Evropské unie a ze státního rozpočtu České republiky.

Program:

- 14.00–14.30: Dotační tituly pro MSP;
- 14.30–15.15: Národní programy podpory pro MSP;
- 15.15–16.00: Operační program podnikání a inovace pro období 2007–2013;
- 16.00–16.15: Dotazy, diskuze.

Svou účast prosím potvrďte na e-mailu jana.lukesova@upol.cz nebo na tel. čísle 585 631 421.

Přednáška k počtě J. L. Fischera v roce 2007

Přednáška k počtě J. L. Fischera se uskutečňuje jednou ročně jako projev ocenění významu osobnosti prvního rektora obnovené olomoucké univerzity. Koná se zpravidla v listopadu. K jejímu přednesení vybere k tomuto účelu rektor UP jmenovaná výběrová komise významnou českou či zahraniční osobnost z kterékoliv vědní oblasti. Kterýkoliv člen akademické obce může podat svůj návrh na kandidáta přednášky. Součástí tohoto návrhu musí být stručné zdůvodnění.

Prosíme o zaslání návrhů na kandidáta přednášky na Odd. vědy a výzkumu RUP do 15. 5. 2007 (vladmira.kalova@upol.cz).

Cena Františka Palackého

Cena Františka Palackého je oceněním vynikajících výsledků tvůrčí činnosti na poli vědy nebo kultury, které přispívají k prestiži České republiky a Univerzity Palackého v Olomouci. Cenu uděluje jménem Univerzity Palackého její rektor. Cena se uděluje zpravidla jednou za dva roky a udělení je spojeno s finanční odměnou 50 000 Kč. Na tuto odměnu přispívá Obecní úřad v Hodslavicích a Městský úřad v Neratovicích podle smlouvy uzavřené s Univerzitou Palackého. Návrh na udělení Ceny Františka Palackého může předložit každý člen akademické obce UP, a to vědecké radě té fakulty, na které je zaměřen.

Pro udělení Ceny Františka Palackého v roce 2008 je možno předkládat návrhy do 13. 5. 2007 cestou děkanátu fakulty.

„Není důležité, zda to zajímavě zní, zda se to pěkně čte, ale zda je to pravda.“

V olomouckém Arcibiskupském paláci byla 8. 11. 2006 slavnostně inaugurována děkanka CMTF UP RNDr. Ivana Vilková, Th.D., kterou do funkce uvedl v polovině loňského října rektor UP jako první ženu, která v dějinách českého a moravského vysokého školství stvořila teologické fakulty. Akademický senát fakulty jí zvolil 19. 4. 2006 a pro jmenování děkankou nejstarší ze sedmi fakult UP získala o dva měsíce později i souhlas vatikánské Kongregace pro katolickou výchovu.

Ve svém projevu před volbami jste v několika bodech nastínila hlavní úkoly, které pro fakultu vyplývají pro příští období a které – podle vašich slov – nejsou snadné. Můžete je konkretizovat a formulovat cesty k jejich splnění?

Nesnadné pro naši fakultu je především rozhodnout se, nakolik a jak realizovat obory, které nespádají do studijního programu teologie, avšak teologie se v nich může vhodně uplatnit. Některé už realizujeme. V souladu s Dlouhodobým záměrem fakulty hodláme připravit i další. Nicméně přípravné práce jsou náročné. Na realizaci většiny našich oborů se podílí více kateder a hledání společného konsensu je pracné. Krom toho fakulta v posledních letech prožila bouřlivý rozvoj. S ním nutně souvisí nové problémy, nové kompetence, nové nároky na organizaci. Právě v oblasti řízení se dosud projevují nejasnosti, zpoždění a těžkopádnost. Přesto si myslím, že se během r. 2006 podaří zvýšit aktivitu kateder, probudit zájem o celek. Mnohé se pohnulo kupředu. Jsem vděčná kolegům, kteří věnují energii nejen bádání a pedagogické činnosti, ale kteří také přemýšlí, kudy společně dál.

Před volbami jste také zdůraznila nutnost posílit význam teologických studií a bádání, které jste označila za „duši“ studia na CMTF. Znamená to, že teologická studia zde mají tendenci ustupovat z centra pedagogické či vědeckovýzkumné činnosti?

Jak jsem řekla, fakulta realizuje obory ve více studijních programech. Studium tradiční jednooborové teologie má spíše užší okruh zájemců. Přesto si troufám říci, že na teologii nám záleží nejvíce a že naše bádání se soustřeďuje především na ni. Zpronevěřili bychom se svému poslání, kdybychom se pustili do výuky něčeho, co s teologií či s křesťanskými hodnotami nesouvisí. Jde nám totiž o takové obory, ve kterých může být křesťanství se svou naukou a teologií vnímáno jako výrazná „přidaná hodnota“. Samozřejmě modifikujeme i nabídku samotné teologie. V minulých týdnech byla například akreditována dvouoborová Teologická studia v bakalářském i navazujícím magisterském stupni. Hodláme je kombinovat s obory jiných fakult UP. Zaznamenáváme zájem o strukturovaný teologický obor v kombinované formě výuky. Zde nás příprava materiálů k akreditaci teprve čeká. Možná v budoucnu nebudou posluchači oborů ve studijním programu teologie tvořit většinu našich studentů, avšak jsem přesvědčena, že fakulta bude plnit své poslání pouze tehdy, když vše, o čem usiluje, bude prochnuto dobrou teologií.

Jaké postavení má vůbec olomoucká teologická fakulta mezi ostatními v ČR a Evropě, ať už v oblasti pedagogické či vědecké?

Udržuje si stabilní pozici v rámci republiky i okolních zemí. Ale rozhodně nám nehrozí, že bychom usnuli na vavřínech. Prosadit se s teologií v současné společnosti je tak náročné, že musíme být stále

v pozoru. Pokud bychom polevíli, snadno bychom se ocitli na vedlejší koleji.

Jak chápete sounáležitost či smysl univerzitního spojení sedmi fakult na olomoucké univerzitě? Co univerzité přináší CMTF a co naopak získává?

Existence sedmi fakult, tak odlišných co do oblastí a způsobu bádání, přesto v jednom svazku, může svědčit o toleranci, ochotě vnímat intelektuální podněty a neuzavřít se v omezeném horizontu vlastního oboru. Univerzita Palackého je tedy „univerzální“ v pravém slova smyslu a svým posluchačům umožňuje z této univerzality čerpat díky celouniverzitní nabídce předmětů. Tím, že má i teologickou fakultu, se řadí k univerzitám v tradičním pojetí. CMTF si pak skrze UP udržuje spojení s intelektuálním světem, což je velkou výsadou. Sami bychom v rámci akademického prostředí rádi kultivovali citlivost a smysl pro duchovní dimenzi. Avšak netroufám si odhadnout, nakolik a zda se nám to dnes daří. Obávám se, že značná část akademické obce, zvláště nová generace studentů, má velmi zkrácenou představu o náboženství, křesťanství, potažmo o všem, co s teologií souvisí. Ale samozřejmě je na nás, jak se k tomu postavíme.

Jste absolventkou studia na Matematicko-fyzikální fakultě UK a studia Teologie na CMTF UP, doktorské studium jste absolvovala v oboru Biblická teologie. Nabízí se otázka, jak spolu matematika a teologie souvisejí a jak vy sama ve své vědecké práci oceňujete toto spojení?

Vzpomínám si, jak jsem byla kdysi jako typicky naučovaná matfyzkačka hrdá na to, že studuji vědu, která se nezabývá planými řečmi, ale vše ověřuje, že přicházím věcem na kloub. My z MFF jsme se na ty, kdo studovali během totality humanitní obory, dívali spíš spatra. Kromě mladistvé pýchy v tom jistě hrálo roli to, že jsme se ve filozofii, v pedagogice i jinde setkávali s figurkami poplatnými režimu, které jen „okečávaly“. Dnes vím, že pomyslná čára mezi řádnou a poctivou vědou nerozděluje exaktní a humanitní obory. Lze nejen objevovat a ovlivňovat fyzikální realitu, ale též porozumět člověku, lidským vztahům, posuzovat smysl, účinně působit v duchovní oblasti. Poznala jsem moudré pedagogy, filozofy i teology. Také až příliš dobře vím, že zvyk „okečávat“ nesouvisí s totalitou, v každé době a v každém oboru (teologii nevyjímaje) na něj můžeme narazit. V čem však vidím přínos své původní profese? Ač jsem dávno zapomělná většinu konkrétních poznatků, které jsem na MFF před 20 lety získala, dřímá ve mně malý exaktní človíček a ten mne neustále nutí zpytovat svědomí: a) zda to, co říkám či píšu, mohu o něco opřít, tedy zda pracuji poctivě s prameny; b) zda se na to, na čem jsem přišla, může někdo spolehnout a podle toho se v životě zařídit; c) zda bych se o to, co nahlížím, byla schopna opřít já sama, zda z toho vyvozují konkrétní závěry pro své jednání. Tomu pak musím nutně přizpůsobit vehemenci, s jakou své objevy navěnek prezentuji, i míru pravděpodobnosti, kterou jim přiznám. Není důležité, zda to zajímavě zní, zda se to pěkně čte, ale zda je to pravda. Opakuji si přitom biblické varování, že z každého planého slova budeme skládat účty.

Jste první ženou, která v Čechách a na Moravě kdy vedla teologickou fakultu. Očekáváte, že tento fakt bude mít nějaký – ať už pozitivní či negativní – vliv na úspěšnost vašeho řízení fakulty? Dá se v této souvislosti hovořit o tom, že je vaše volba projevem nějakých změn ve vnitřním životě katolické církve?

Je fakt, že jsem právě kvůli tomu, že jsem se stala „první ženou“ v čele teologické fakulty u nás, zaznamenávala v prvních měsících svého děkanování sympatie a podporu z různých stran. Povzbudilo mne to. Avšak dál se snažím nepřipouštět si myšlenky, které by nějak souvisely s tím, zda budu zrovna „já“ úspěš-

RNDr. I. Vilková, Th.D., je absolventkou studia na Matematicko-fyzikální fakultě UK a studia Teologie na CMTF UP. V letech 1995–1998 absolvovala postgraduální i doktorandské studium v oboru Biblická teologie na Univerzitě Gregoriana v Římě. V současné době je odbornou asistentkou Katedry biblických věd CMTF UP. Přednáší Všeobecný úvod do Písma svatého, Všeobecný úvod do Starého zákona (konkrétně do prorocké a madroslovné literatury), Biblické základy řeholního života, dále vyučuje hebrejštinu a vede odborné biblické semináře. Ve své vědecko-badatelské činnosti se zaměřuje na studium prorocké literatury Starého zákona. Je členkou vedení České kongregace sester dominikánek.

ná, či nikoli. To by mne svazovalo. Chci si uchovat odstup a jednoduše dělat to, co je třeba. Hodně to souvisí s mou virou (pro někoho možná paličatostí) a vědomím modlitebního zázemí řeholního společenství, do kterého patřím. Moje volba nikterak nesouvisí se změnami uvnitř katolické církve, nýbrž se situací na fakultě a s tím, že jsem jako jediná kandidaturu přijala. A také jsem nebyla navržena proto, že jsem žena, ale že jsem to já.

Jako členka vedení České kongregace sester dominikánek máte jistě konkrétní zkušenosti z oblasti řízení. Které to jsou a jak je budete chtít využít ve své současné funkci?

Spíš než o zkušenostech bych mluvila o zásadách řízení, které jsou charakteristické pro naši řádovou tradici (aspoň v teorii). Zdůrazňujeme demokratické principy, které nespočívají v jednoduchém prosazení mínění většiny či davu. Jde především o to, aby se všichni na všech úrovních důkladně seznámili s tím, o čem je třeba rozhodnout, a vzali to za své. Ideálem je konsensus, ne výhra té či oné názorové sekce. V teorii se to lehce řekne, v praxi je to těžké. Co je posoudit nejtěžší je styl řízení, který upřednostňuji – a to jsem také řekla hned při představení svého programu: Nemyslím si, že úkolem vedení je mít velké vize a předsvědčit o nich ostatní. Vize a nápady mají přicházet především zedla. Vedení je od toho, aby je posoudilo, projednalo a zasadilo se o jejich realizaci v případě, že odpovídají poslání instituce. Jistě i vedení má své vize, nicméně není povinno všechno vydat samo. Celkem klidně tedy mohu konstatovat – nejsem tak důležitá. Pokud by CMTF v nejbližším období měla selhat ve své vynáležavosti, nepovažovala bych to za „mou“ osobní prohru, nýbrž za „naši“ prohru. Pokud se něco podaří, nebude to úspěch „mého“ vedení, nýbrž „naš“ úspěch. Doufám, že jsem dala svým kolegům dostatečně a víckrát najevo, že právě tak si spolupráci představuji. Což neznamená, že okamžitě souhlasím s každým dílčím nápadem bez ohledu na celek. Už víckrát jsem během posledních měsíců musela říci i „ne“.

Máte nějaký životní vzor či motto?

Obdivuji a obdivovala jsem v životě mnoho lidí, ale za vzor považuji pouze Krista.

Nemám jediné životní motto, v různých dobách na sebe nechávám dlouhodobě působit ten či onen biblický výrok, který mi „svítí“ na cestu. Momentálně je to věta: „Důvěřuji a nebojím se.“ (Iz 12,2).

Připravila -mav-, foto -tj-

Volný přístup do databázi společnosti Anopress IT

V rámci Března-měsíce internetu nabízí společnost Anopress IT volný přístup do svých fulltextových databází:

- Anopress IT mediální databáze TamTam, která obsahuje miliony textů a zpráv z českého periodického tisku a médií (TV, rozhlas); retrospektiva dat sahá do roku 1996;
  - Anopress KOMPENDIUM, které tvoří plně texty 49 titulů encyklopedického charakteru. Databáze jsou přístupné od 1. 3. do 31. 3. 2007 na adrese: <http://www.anopress.cz>
- Odd. bibl.-inf. služeb, tel. 1722, 1744, bis@upol.cz.

Akademický senát UP schválil na svém jednání 21. 2. nový *Vnitřní mzdový předpis UP*. V souvislosti se schválením tohoto důležitého dokumentu, jenž mj. podléhá registraci MSMT ČR, jsme požádali **J. Barnetovou**, vedoucí personálně mzdového oddělení Rektorátu UP a zpracovatelku návrhu nového předpisu, o odpovědi na následující dotazy:

Proč má UP svůj Vnitřní mzdový předpis? Z čeho vyplývá? Jaké změny mohou s jeho novou verzí očekávat akademičtí pracovníci i zaměstnanci UP?

J. Barnetová: Podle zákona o vysokých školách je povinností každé vysoké školy upravovat mzdová práva zaměstnanců podle svého vnitřního mzdového předpisu. Nově schválený Vnitřní mzdový předpis UP (dále jen VMP) nabyl účinnosti 1. 3. 2007. Řídí se zákoníkem práce, a to částí, která upravuje odměňování zaměstnanců a v níž je dále odlišeno odměňování zaměstnanců tzv. státních a ostatních. Zaměstnanci státní (tj. ti, jejichž zaměstnavatelem je např. stát, obec, příspěvková organizace, mateřská, základní či střední škola) se řídí ustanoveními o platu, ostatní zaměstnanci ustanoveními o mzdě. Mezi ostatní zaměstnance, jejichž odměňování se řídí ustanoveními o mzdě, patří mj. také zaměstnanci vysokých škol. Do konce loňského roku byla pravidla pro odměňování zaměstnanců upravena samostatnými zákony – zákonem o mzdě a zákonem o platu, pro zaměstnance vysokých škol platila ustanovení zákona o mzdě. Pro informaci zaměstnancům UP dodám: hovoří-li se obecně v médiích o úpravách platových tabulek, netýkájící se tyto debaty vysokých škol.

Do konce roku 1998 platila pro odměňování na vysokých školách pravidla stanovená zákonem o platu, od roku 1999 přijetím nového zákona o vysokých školách se řídí vysoké školy v této oblasti zákonem o mzdě a vnitřním mzdovým předpisem vysoké školy. Důvodem legislativní úpravy byl požadavek vysokých škol na větší volnost a flexibilitu s ohledem na specifika vysokých škol. Uvedený historický vývoj měl vliv na VMP UP, neboť mnohá původně pro UP platná ustanovení zákona o platu byla upravena, a to tak, aby vyhovovala lépe potřebám školy. Zásadním způsobem byla zrušena všechna – řekla bych velmi byrokratická a omezující – pravidla, která ve většině případů zohledňovala pouze délku praxe, a to na úkor individuálního pracovního výkonu zaměstnance. V dnešní podobě obsahuje sice VMP obdobné složky mzdy, jako původní zákon o platu a dnešní ustanovení zákoníku práce v části týkající se platu, ale na rozdíl od těchto ustanovení jsou ve VMP naší školy upraveny podle podmínek, které vyžadují větší flexibilitu, a to včetně individuálních podmínek jednotlivých součástí UP. Takže: přestože pravidla o platu a o mzdě v zákoníku práce jsou si velmi podobná, hlavní rozdíly mezi nimi spočívají zejména ve větší volnosti při odměňování mzdy. VMP pak tato pravidla dále modifikuje s ohledem na velmi složitou strukturu zaměstnanců vysokých škol, tzn. například – škola si upravuje podle svých požadavků tabulku mzdových tarifů, částky příplatků osobních, za vedení, za práci přesčas, v noci, v sobotu, v neděli a ve svátek, obsahuje mzdovou formu osobní mzda aj. Při odměňování platem jsou stanoveny nařízením vlády tabulky platových tarifů s praxí rozloženou do 12 stupňů (nejvyšší stupeň až po 32 letech praxe), stanoveny jsou i další složky platu, např. osobní příplatek nejvýše do 50%, resp. 100% platového tarifu, a všechny další příplatky.

Stručně řečeno – v současné době by byl postup podle ustanovení o platu velmi složitý, v mnoha případech prakticky neřešitelný, a to především s ohledem na čerpání mzdových prostředků z Evropských sociálních fondů a ostatních projektů a grantů. Pravidla o platu téměř neumožňují individuální úpravy, které jsou naopak obsahem VMP, např. mnohem vyšší rozsah u osobních příplatků, osobní mzdy aj.

Nový VMP UP byl zpracován v souladu s úpravami nového zákoníku práce a podle dalších návrhů a připomínek fakult a součástí UP. Především tabulka mzdových tarifů byla předložena a připomínkována v mnoha verzích, které se týkaly zejména úprav částek – např. návrhy na mnohem vyšší částky tarifů proti návrhům

opačným, tj. na mnohem nižší částky tarifů. Konečná verze je výsledkem dohody vedení fakult, vedení UP, AS fakult, AS UP a odborů, a to kromě jednoznačně daného ustanovení zákoníku práce o minimální mzdě podle možností jednotlivých součástí UP.

V rámci poměrně velké organizace, jakou UP je (celkem 2 760 zaměstnanců), v rámci složité organizační struktury, v rámci velmi složitých struktur zaměstnanců (akademičtí pracovníci, vědečtí, technicko-hospodářští a zdravotničtí pracovníci a dělnické profese) a v rámci vícezdrojového financování je velmi problematické upravit pravidla pro odměňování tak, aby vystihovala všechny individuality a aby vyhovovala všem. Nejsme organizace, která má jeden zdroj financování a zaměstnává THP a dělníky (převážná většina podnikatelských, ale i velká část ostatních zaměstnavatelů). Proto je nový VMP upraven tak, aby o tzv. nenáročných složkách mzdy (osobní příplatky a odměny) mohly fakulty a zařízení UP rozhodovat s větší volností, zejména s ohledem na vyšší či nižší ostatní zdroje (granty, projekty, doplňkovou činnost) a s ohledem na své individuální potřeby, tj. např. rozdíl mezi fakultou a Správou kolejí a menz.

A nyní tedy k zásadním změnám:

- mzdové stupně – podle odborné praxe jsou nyní čtyři, největší tarif již po 15 letech praxe (původně bylo pět stupňů, nejvyšší tarif po 20 letech praxe);
- částky mzdových tarifů – byly zvýšeny, procentový nárůst je ovšem velmi obtížné vyjádřit, neboť vzhledem ke snížení počtu mzdových stupňů podle praxe a nastavení zcela nových částek za podmínky dodržení určitých limitů (minimální mzda, nastavení pravidla pro odlišení částek mezi třídami a stupni a maximální částka mzdového tarifu s ohledem na finanční možnosti školy) bude v mnoha případech nutné provést ještě individuální úpravy osobních příplatků, aby nedošlo u některých zaměstnanců k nepřeměrně vysokému zvýšení mezd a u dalších zaměstnanců naopak pouze k velmi nízkému nárůstu mzdy; uvedený nepoměr, který vychází jen ze změny struktury tabulky, by byl považován, a to zcela oprávněně, za neobjektivní a nespravedlivý, neboť by byl učiněn bez individuálního ohodnocení pracovního výkonu zaměstnance; lze říci, že průměrná částka celkového zvýšení mezd (tj. nejen tarifů) by se měla pohybovat přibližně ve výši 5% až 6%;
- pojem osobní mzda nahradil pojem individuální smluvní mzda a upravuje pravidla pro její přiznání;
- rozsah osobních příplatků se rovněž zvyšuje, a to s ohledem na mzdové prostředky z grantů a projektů; pravidla pro jejich přiznávání jsou přizpůsobena individuálním podmínkám jednotlivých součástí;
- příplatky za vedení a výkon funkce (od roku 1999 upraveny nebyly) – jsou taktéž valorizovány;
- úpravy byly provedeny také v některých dalších případech (většinou mírně zvýšeny); mzda za svátek je nově upravena na náhradu mzdy ve výši průměrného výdělku podle zákoníku práce (ve většině případů je pro zaměstnance vyšší);
- studijní pobyt v zahraničí – tento článek byl ve VMP zrušen, postup je stanoven novým zákoníkem práce;
- odměny k životním a pracovním jubileím – nejsou obsahem VMP, budou upraveny v kolektivní smlouvě; mohou být zaměstnancům i nadále přiznávány, ale ze sociálního fondu (úprava podle zákoníku práce);
- odměňování podle dohod – úprava stanovena dle zákoníku práce, zásadní změnou je, že odměna z dohody nesmí být nižší než minimální mzda.

VMP na http://www.upol.cz/fileadmin/user_upload/dokumenty/VPA3-2007.pdf.

Připravila -map-

Pozn. redakce: Není-li vám jasné, co přinese změna Vnitřního mzdového předpisu konkrétně vám, adresujte své dotazy personálně-mzdovému oddělení příslušné fakulty či Rektorátu UP. Dotazy přijímá také redakce Žurnálu UP, která odpoví na došlé dotazy zprostředkuje v následujících číslech.

Zájmové vzdělávání na UP

Univerzita Palackého, konkrétně Katedra sociologie a andragogiky FF UP ve spolupráci a za finanční spoluúčasti Olomouckého kraje realizuje „významný projekt kraje“ s názvem „Pampaedie – škola zájmového vzdělávání“. Hlavním záměrem projektu je zkvalitnění, zastřešení a rozšíření nabídky zájmového vzdělávání pro dospělé.

Projekt je realizován ve dvou etapách. První fází je realizace analýzy potřeb v Olomouckém kraji s cílem nalézt prioritní oblasti v dalším zájmovém vzdělávání. Druhou fází pak představuje samotná realizace kurzů zájmového vzdělávání pro dospělé.

První fáze již proběhla a výstupy z průzkumu potvrzují nutnost výše uvedených cílů a potřebu jejich převedení do realizační fáze. Zájmové vzdělávání je dle výsledků tohoto průzkumu chápáno jako perspektivní a potřebná oblast. Současný stav v zájmovém vzdělávání dospělých v Olomouckém kraji je však v mnoha ohledech neuspokojivý (rozšířené, kvalitativně ne-jednotná, tematicky a geograficky omezená nabídka a nízká – především didaktická – úroveň lektorů včetně nedostatečné informovanosti veřejnosti o pořádaných kurzech).

Zájmové vzdělávání a možnost účasti široké veřejnosti na něm je dle výstupů realizovaného průzkumu vnímáno jako významný prvek zvýšení subjektivního pocitu kvality života v našem kraji. Projekt tak teď vstupuje do své druhé fáze, která spočívá v realizaci kurzů zájmového vzdělávání pro dospělé. V období duben–červen 2007 bude realizována pilotní baterie kurzů z nejrůznějších oblastí (Olomouc – historie, památky, krajina; Kultura mluveného projevu; Kurzy z oblasti vlnařství, someliérství, pivovarnictví; Tzv. tvůrčí dílny a kreativní kurzy zaměřené např. do oblasti grafiky, či keramiky atd.). Kurzy jsou určeny pro širokou veřejnost. Většina z nich bude probíhat v prostorách UP v odpoledních a večerních hodinách v pracovní dny.

Zájemci (ať už v roli účastníků kurzů, nebo v roli potenciálních lektorů kurzů, kteří by se chtěli podílet na jejich realizaci – přivítáme skutečně jakýkoliv nápad na zpracování tématu a podoby kurzu a rádi s vámi budeme spolupracovat) mohou získat bližší informace v průběhu měsíce března prostřednictvím e-mailu zajimove.vzdelavani@seznam.cz. V případě, že zanecháte kontakt a informaci o tom, zda a v jaké oblasti byste se chtěli na realizaci kurzů podílet, či zda byste se jich chtěli účastnit, Vám rádi zašleme podrobnější informace.

M. Reháč, H. Bartoňková, garant projektu,
Katedra sociologie a andragogiky FF UP

Novinka: Německá filologie – navazující magisterské kombinované studium

Vlastním cílem a smyslem studia německé filologie je zvládnutí základů jazykovědy a literární vědy v rámci jazykového a národně-kulturního vymezení. Součástí studia je i vzájemné prolínání se sousedními obory, zejména s obecnou jazykovědou, filozofií, uměnovědou, psychologií, sociologií apod., které by mělo vést studenta k prohloubení úvah o funkcích a formách jazyka, literatury a hodnotách umění a kultury vůbec, s přihlídnutím k osobitým rysům německé kultury, dějin, myšlení a politiky.

Přihlášky přijímá do 31. 5. 2007 Institut celoživotního vzdělávání FF UP, Wurmovova 7, 771 80 Olomouc.

Bližší informace viz <http://www.upol.cz/zpravy/aktuality/zprava/article/64/2167/>.

Oprava

Vinou chybných podkladů byl v minulém čísle Žurnálu UP uveden nesprávný termín konání přednášky prof. A. Pamplianiho s názvem *Vztah mezi přírodními vědami a teologií v moderní Indii*, kterou pořádá Centrum pro dialog vědy a náboženství.

Přednáška se uskuteční v pondělí 12. 3. ve 14 hod., v učebně CMTF UP č. 11 (3. patro).

-red-

Listy z Bretaně /III/

Operace Bretaně

Na začátku měsíce ledna tohoto roku jsem měla možnost díky programu Leonardo da Vinci odcestovat do překrásného koutu Francie, Bretaně. Cílem mé cesty byl region Morbihan (překlad v bretonštině zní „malé moře“), přesněji řečeno obec Guillac, kde jsem měla strávit příští tři měsíce jako stážistka v jedné místní firmě. Firma nesoucí název EVALYS sarl zaměstnává celkem šest lidí, díky čemuž bylo mé přijetí do kolektivu velmi spontánní a neformální a i celková atmosféra při práci byla a je až dosud velmi příjemná.

Hlavní činností společnosti Evalys je nákup a následný prodej chirurgických implantátů. Široký sortiment zboží v podstatě zahrnuje veškeré kloubní protězy, především od velkého výrobce společnosti BIOMET France, nicméně v nabídce jsou i související produkty jako různé šrouby, fixační cement atd. Klienty jsou především státní nebo soukromé nemocnice. Hlavní těžšíště aktivit se nachází v Bretani, nicméně firma má zákazníky na celém území Francie. O klientelu v Bretani se stará obchodní agent

▲ Kolenní protěza

zaměstnaný přímo společností, v rámci celé Francie pak Evalys spolupracuje s několika externími obchodními agenty.

Mým úkolem během stáže je pak průzkum trhu stávajících klientů a zjištění jejich případného zájmu o novou službu. Postupně se také seznamuji s běžným chodem firmy, s různými administrativními úkony.

Trh s chirurgickými implantáty je v mnoha směrech specifický. Například ceny veškerých implantátů, tak jako i ostatního zdravotního materiálu, jsou určovány systémem zdravotního pojištění. Navíc způsob získávání zakázek se liší v soukromém a ve veřejném sektoru, v obou případech má však konečné slovo chirurg provádějící operace. Z tohoto důvodu je pro firmu důležité udržovat nadstandardní vztahy se svými klienty a v případě potřeby, na žádost chirurga, poskytovat i tzv. technickou asistenci při operacích.

Právě v rámci jedné takové technické asistence jsem měla možnost se podívat na operační sál během operace kolene. V praxi jsem tak mohla vidět, jak vypadá takový implantát,

co vše je nutné pro přípravu intervence a jak tato intervence probíhá.

Náhradní kolenní kloub se skládá ze tří částí, při operaci chirurgovi pomáhá počítač při určení nejlepší polohy a nevhodnější velikosti kloubu.

▲ Nemocnice Alphonse Guérin v Ploermelu

Operace probíhala v nově otevřených prostorech operačního bloku v nemocnici v Ploermelu (město vzdálené asi 10 km od Guillacu). První, čeho jsem si na sále všimla, byla nižší teplota než v ostatních prostorách. Toto opatření má znesnadnit šíření případné infekce, která je postrachem jak pro operujícího chirurga, tak pro pacienta, kterého může ohrozit i na životě. Proto i všichni přihlízející museli respektovat přísná hygienická pravidla a především se ničeho nedotýkat. Samotná intervence trvala asi hodinu a půl. Protože jsem tušila, že operace může být chvílemi i velmi drastická, vyhlédla jsem si místo blízko dveří, abych v případě potřeby mohla sál opustit. To se ukázalo jako velmi prozíravé, neboť po půl hodině jsem byla opravdu ráda, že jsem mohla sál opustit a zbytek operace sledovat už jen zpovzdálí.

Náročná dopoledne jsme pak zakončili obědem v místní restauraci, kde jsem nad talířem dobrého jídla velmi rychle pozapomněla na nedávné zážitky. Je jistě úžasné, jakého pokroku moderní medicína a především chirurgie za poslední desetiletí dosáhla, co vše dokáže na lidském těle napravit a opravit, nicméně já osobně doufám, že (i přes silné zážitky z operace, nebo právě proto) její služby ještě dlouho, dlouho potřebovat nebudou.

E. Pantůčková, foto archiv autorky

Diskuse, názory, ohlasy

Jak je těžké být odborářem, natož pak mít v nich funkci

Na sjezdu Vysokoškolského odborového svazu (VOS), který se koná každý rok a každý rok se ho zúčastním, se o UP Olomouc v plénu mluvilo hned dvakrát.

Poprvé ve spojení se sociálním fondem. Byl vyjádřen podiv nad tím, že je tvořen, ale není čerpán. Přiznám se, že po přečtení článku doc. T. Opatrného, který slyšel znít hlas odborů a vůbec se mu nelíbil, jsem si to plně uvědomil a řekl si, že oba dělíme kůži bez medvěda. Je prostě potřeba, aby se vedení už KONEČNĚ k čerpání fondu (a nejen k tomu) vyjádřilo a patřičně univerzitní složky mohly konat. Nutno ale říci, že jediní v republice nejsme.

Podruhé už UP vzbudila podstatně větší pozornost. Především u těch, kteří se zúčastnili sjezdu v roce 2004. (A byla nás v sále většina.) Museli jsme podle stanov rozhodnout, zda základní organizaci VOS z FF UP vyloučíme, či nikoliv. Bylo konstatováno, a musím to jako předseda KOR VOS UP potvrdit, že tato organizace, která právě v roce 2004 vznikla, byla ze začátku nejrevolučnější, její požadavky udívaly jak

vedení UP, tak někdy i nás, ostatní předsedy. Všichni jsme si vzpomněli na to, jak organizátoři Týdne neklidu (na sjezdu promluvil tehdy Mgr. P. Bilík) oceňovali úlohu odborů. Sjezd jim schválil nezanedbatelnou finanční částku na přípravu celé akce, do které se aktivně zapojily i odbory FF UP. Ale po roce aktivita odborů na FF zeslábla, v minulém roce už byla nulová. Nevím, zdali je to tím, že vedení UP neakceptovalo požadavky odborů FF v plném rozsahu (po hlasování všech předsedů ZO v KOR VOS jsme šli na jednání s vedením UP s požadavky nižšími – bohužel ani ty nebyly splněny), nebo tím, že tehdejší protagonisté se stali vedoucími kateder, organizují AFO apod., čímž na odborářskou práci, která se neprezentuje na viditelných místech, nemají ani chuť, ani náladu. Sjezd tedy ukončil členství ZO VOS FF UP. Řekl bych, že na FF si toho nikdo ani nevšimne.

Je to škoda. Čím méně nás bude, tím slaběji bude znít náš hlas, jak už bylo výše napsáno.

PaedDr. V. Klapal, Ph.D., předseda KOR VOS UP

Jak jsem „vyšlápl tyčku“

(Tento příspěvek je zcela nevhodný pro slabší povahy a dámy!)

Ve čtvrtek 1. března 2007 v 6 hodin a 20 minut jsem vstoupil do zvratku. Nejprve levou nohou. V poněkud pošetilé snaze se zvratku vyhnout jsem na této noze zabalancoval – a samozřejmě (tušíte zcela správně) – jsem vkročil do zvratku i nohou pravou. A kdeže se mi tato nepříjemnost přihodila? U vchodu do budovy tzv. tereziánské zbrojnice. U vchodu z Biskupského náměstí, který je současně hlavním vchodem do budovy bývalého Informačního centra UP.

Lidské ekstremity tohoto druhu se v posledních měsících staly vcelku běžným koloritem ranního příchodu do práce. V suterénních prostorách bývalého Informačního centra je totiž provozován noční klub, jehož vchod je shodný s vchodem zaměstnaneckým a návštěvníckým. Zvratkům se mi doposud podařilo vždycky vyhnout. Čas od času jsem se pouze ve vestibulu přilepil – rozlité víno a lihoviny jsou totiž lepkavé. To jsem si potom mohl se zájmem prohlédnout čerstvě zamalované, nicméně docela viditelné obrazce vyvedené kreativními sprejery. Ba i stylizované dámské přirození jsem tu jednou zahlédl.

Cigaretové nedopalky a typický permanentní hospodský oděr mi zase tolik nevadí (jsem totiž příležitostný kuřák a do hospody zajdu rád). A pravidelně stržené zábradlí je vždy promptně opraveno.

Pidil jsem po tom, co vedlo kompetentní pracovníky UP k rozhodnutí umístit v budově tereziánské zbrojnice noční klub. Rozhodující příčinou prý byly finanční prostředky. Což takhle zde zřídit noční nálevnu s poetickým názvem U olomoucké Magnificence? Pronájem takového zařízení by jistě významně obohatil univerzitní rozpočet. A co teprve propagace naší alma mater mezi olomouckými nočními opilci! Jen ty zvratky. Mezi těmi se dá po ránu docela úspěšně klíčkovat. A navíc rychle usychají. Nevěříte? Tak se k nám do tereziánské zbrojnice přijďte někdy podívat.

PhDr. P. Urbášek, ředitel Archivu UP

Rektor UP
ve snaze povzbudit literární tvorbu studentů a umožnit tvůrčím dialog s posuzovateli jejich práce vyhláší
13. ročník veřejné literární soutěže pro studenty.

Podmínky soutěže: Předložit v oboru poezie 5–10 textů; v oboru próza (povídka, novela, esej) text do 30 stran; v oboru drama text hry; a to ve třech kopiích, z nichž každá bude označena jménem, fakultou ročníkem, studovaným oborem a domácí adresou. (Stranou se miní strojopis [počítačový text] o 30 řádcích a 65 úhzech.)

Závěrečný termín odevzdání prací je 31. březen 2007.

Za nejlepší práce budou uděleny ceny, a to 1. cena – 2 000 Kč, 2. cena – 1 500 Kč, 3. cena – 1 000 Kč.

Porota nemusí všechny ceny udělit. Ceny se nerozdělují ani nezdvojují. Soutěžní práce budou hodnoceny odbornou porotou, kterou jmenuje rektor UP.

Výsledky soutěže budou vyhlášeny v květnu 2007 a zveřejněny v Žurnále UP. Autoři vítězných prací se zúčastní hodnotícího semináře.

Soutěžní příspěvky zasílejte na adresu: Sekretariát rektora UP, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc; obálku označte heslem „Literární soutěž“.

Rektoři olomoucké univerzity v letech 1573–1860

45. ROLLER Joannes (Jan), S.J., Phil. Dr. (* 13. 11. 1678 Lanškroun – † 27. 3. 1750 Praha), rektor od 12. 12. 1726 do 2. 1. 1730 a od 22. 10. 1743 do 30. 10. 1746

(II) Také jezuitská divadelní představení nadále přitahovala i ty „nejvznešenější hosty“ z Olomouce i z širokého okolí – o Velikonocích 6. a 7. dubna 1727 tak bylo podle Rollerova diariá znamenitě provedeno melodrama o dvou částech, reprizované 17. a 18. dubna téhož roku. Jednalo se o inscenaci, jejíž libreto o 29 stranách tisku s titulem *Heroica in adversis Constantia THOMÆ MORI...* (*Heroická vytrvalost Thomase Mora v protivenstvích*) se dochovalo ve fondech Vědecké knihovny v Olomouci. Hrdinou hry byl britský státník a spisovatel Thomas More (lat. Morus, 1478–1535), rozhodný odpůrce Lutherovy náboženské reformace a mj. autor proslulého sociálního románu *DE OPTIMO REIP. STATV. DEQUE noua insula Utopia...* (*O nejlepšího stavu státu a o novém ostrově Utopii...*) z roku 1516. Když More odmítl stvrdit svou přísahu pro vpropjatnost rozvodu anglického krále Jindřicha VIII. i králův supremát nad anglikánskou církví, byl popraven jako velezrádce. Podle soupisu jednajících osob uvedeného v libreto účinkoval v představení tučt zpěváků; v roli krále Jindřicha VIII. vystupoval basista Tomáš Menšík, bohoslovec ze semináře sv. Františka Xaverského, rodák z Jaroměřic, part Thomase Mora hrál a zpíval František Frýdecký z Fulneku, absolvovalý filozof, tenorista z kláštera Hradiska, a Morovu dceru Markétu představoval Filip Loserth z Fulneku, žák poetiky (páté, předposlední třídy gymnázia), diskantista katedrály sv. Václava. Narůstající oblibu melodramatu a opery dokládá rektorské diarium v záznamu k 6. listopadu 1727 – mezi diváky operního představení, uspořádaného toho dne v kroměřížském zámku u příležitosti jmenin olomouckého biskupa kardinála Wolfganga hraběte ze Schrattenbachu (biskupem v letech 1711–1738), byli i jezuitský rektor P. Jan Roller a regent jezuitského konviktu P. Michael Thomas (1676–1735).

Že rektoru P. Janu Rollerovi nebyla vzdána péče o ekonomický profit jezuitské koleje, dosvědčuje jeho návštěvy na kolejním statku v Rokytnici u Přerova 6. dubna

1728, kde byla dokončována stavba nového pivovaru. Chmelovina však rektorovi při degustaci prvích várek nadmíru hořkla v ústech, když si připomněl aktivitu tajného císařského rady a nejvyššího zemského sudího Františka Michala Šubiře z Chobyně ve prospěch olomoucké stavovské akademie. Podle Rollerova záznamu ze dne 19. ledna 1728 na zasedání moravského zemského sněmu v Brně Šubíř obvinil olomoucké jezuity, že brání světským chovancům konviktu navštěvovat rytířská cvičení („exercitia nobilium“) pořádaná na stavovské akademii. V důkladném memorandu pak Šubíř obhajoval činnost stavovské akademie, zřízené z Šubiřova podnětu císařskými dvoškriptem z 26. března 1725 a apeloval na rozšíření právnických studií v Olomouci ustanovením dalších tří profesorů práv vedle dosavadního jediného profesora, aby tak mohla být založena právnická fakulta. Šubiřův pamětní spis nazvaný *Patriotische Gedanken...* (*Vlastenecké myšlenky...*) obsahoval dále návrh zřídit v Olomouci lékařskou fakultu, čímž by se dosavadní dvofakultní olomoucká univerzita stala úplným vysokým učeniím o čtyřech fakultách. Shodně jako založení stavovské akademie doporučili císaři Karlu VI. uskutečnění Šubiřových propozic moravský zemský hejtman Maximilián Oldřich hrabě Kounic (1679–1746), tentokrát ale bezvýsledně.

Obavy z dalšího budování stavovské akademie a rozšíření univerzity o světské fakulty zřejmě přiměly olomoucké jezuity ke zmírnění jejich dosavadní averze vůči doposud jedinému světskému příslušníku univerzitního pedagogic-

▲ **Titulní list libreta melodramatu Heroica in adversis Constantia THOMÆ MORI... (Heroická vytrvalost Thomase Mora v protivenstvích), inscenovaného v Olomouci 11. a 16. dubna 1727. Vědecká knihovna v Olomouci, sign.**

kého sboru, profesoru práv Pavlu Janu Vodíčkovi (zemř. r. 1731), takže se dne 21. ledna 1728 rektor P. Jan Roller cítil povinný zaznamenat ve svém diariu: „Sessio academica, post quam doctor Wodiczka prandio exceptus est. (Akademická porada, po níž byl doktor Vodíčka pozván k obědu).“

Své první rektorské působení v Olomouci ukončil P. Jan Roller na počátku ledna roku 1730. Následující tři léta, od 10. ledna 1730 do 11. února 1733, pobýval jako rektor jezuitské koleje a prefekt dostavby kostela sv. Jana ve slezické porada, po níž byl doktor Vodíčka pozván k obědu.

Své první rektorské působení v Olomouci ukončil P. Jan Roller na počátku ledna roku 1730. Následující tři léta, od 10. ledna 1730 do 11. února 1733, pobýval jako rektor jezuitské koleje a prefekt dostavby kostela sv. Jana ve slezické porada, po níž byl doktor Vodíčka pozván k obědu.

Vrcholu své kariéry v Tovaryšstvu Ježíšovu dosáhl P. Jan Roller 3. května 1739, kdy byl tehdejší generálním představeným řádu P. Františkem Retzem (1672–1750), pražským rodákem, jmenován českým jezuitským provinciálem. Stál tak v čele provincie v bouřlivých letech války o země koruny české (1. slezské války). Úmrtím císaře Karla VI. 20. října 1740, jenž nezanechal mužské potomky, připadly habsburské dědičné země v důsledku tzv. pragmatické sankce císařově nejstarší dceři Marii Terezií (1717–1780), provdané za vévodu lotrinského a velkovévodu toskánského Františka Štěpána Lotrinského (1708–1765), od roku 1745 římskoněmeckého císaře Františka I. Lotrinského. Proti dědičným nárokům vystoupilo Prusko, Bavorsko, Sasko a Francie; 16. prosince 1740 vpadl pruský král Fridrich II. (1712–1786) do Slezska a obsadil je, 26. listopadu 1741 dobyla Prahu francouzsko-bavorsko-saská vojska, 7. prosince 1741 se bavorský kurfiřt Karel Albert (1697–1745) prohlásil českým králem Karlem III. a 12. února 1742 byl ve Frankfurtu nad Mohanem korunován římskoněmeckým císařem Karlem VII. Válečné operace, jež postihly i Moravu (včetně pruské okupace Olomouce v první čtvrtině roku 1742) trvaly do 2. ledna 1743, kdy zruinovanou Prahu opustily v důsledku obležení rakouskou armádou okupační francouzské oddíly; na základě vratlavského míru z 11. června 1742 si pruský král Fridrich II. podržel Slezsko a Kladsko. Co zažil jezuitský provinciál P. Jan Roller za francouzské okupace Prahy, zatím nevíme. Dne 12. května 1743 se konala v Praze korunovace Marie Terezie českou královnou; tehdejší registrátor zemských desk Jan Jindřich Ramhoffský ve svém *Popsání [...] slavného vjezdu královského [...] Marie Terezie* uvádí, že „jak Její královské Milosti vůz tu, kde pravená Univerzitas stála, při zvuku bubnů a trůb přijel, zůstanouc tu státi, přivítal J. k. M. nejpoddaněji po učiněné od všech čtyř Facultatibus nejhlušší pokloně ve jménu hned pravených čtyř facultatum, velebný a vysoce učený P. Josephus Gihl, è Societate Jesu [...]“. Provinciál Roller, sídlící v profesním domě TJ, vítal panovnici Marii Terezií nepochybně na Malostranském náměstí: „Na velkém Vlaským place stáli v jednom řadě na pravici od rohu kostela sv. Mikuláše až k sloupu Nejsvětější Trojice Boží Patres z Tovaryšstva Ježíšova ex Domo Professa [...]“. O činnosti P. Jana Rollera od 25. února 1743, kdy ho v úřadě představeného české provincie TJ vystřídal P. Leopold Grim (1688–1759), do 22. října 1743, kdy nastoupil podruhé do úřadu rektora koleje a univerzity TJ v Olomouci, nemáme zatím informace.

Prof. J. Fiala, CSc.

Glosa

Ukradený Majáles aneb Možná přijde i Michael Jackson

Pro studentské čtenáře *Žurnálu* mám dvě zprávy – jak už to bývá, jednu dobrou a jednu špatnou. Ta dobrá je, že letos budeme mít dva Majálesy, ta špatná je, že letos budeme mít dva Majálesy. Můžete si vybrat.

Pokud je pro vás Majáles jen bodem ve vašem řetězu kulturních akcí, chcete si zatančit, poslechnout si kvalitní kapely, dát si nějaké to pivko s přáteli, pak vás jistě potěší, že Majálesy budou dva, protože to znamená dvojnásobnou porci zábavy. Také toho piva můžete vypít dvojnásobek.

Pokud Majáles chápete především jako setkání studentů na své vlastní akci, chcete cítit, že jste součástí nějakého společenství, které chce projevit svou jednotu a schopnost bavit se po svém, pak je to pro vás zpráva špatná. Otěže pořádání olomouckého Majálesu se z rukou studentů přesunuly do rukou soukromých agentur. Z Majálesu se stal business. Dvě konkurenční agentury se předhánějí, která nabídne lepší kapely a levnější pivo. Postaví i kadibudky a zajistí občerstvení. Velmi uvítají, pokud olomoučtí studenti vymyslí nějaký vlastní program, se kterým se k některému z Majálesů připojí. Ano, čtete dobře, můžete se skutečně „připojit“. Majáles vám zorganizují lidé z Brna, jeden můžete navštívit zadarmo, druhý „jen“ za 99 korun. Jeden bude na konci dubna (!) na stadionu Lokomotiv, druhý na začátku května na Horním náměstí. Kapely budou, zábava bude, proč se zlobit? Možná proto, že zástupce jedné z agentur při své prezentaci poněkud zapomněl na to, že by měl být také průvod a volba krále Majálesu. Kam by také takový průvod putoval? Na stadion? Druhá agentura s průvodem i volbou krále počítá, ale prý to záleží hlavně na studentech. Pokud naopak budou průvody u obou Majálesů, mít i budeme mít i dva krále

Majálesu, tedy jakési schizma! Jedna z agentur také již poslala písemné stanovisko, ve kterém sděluje, že přebírá organizaci Majálesu i do dalších let. Jestliže přebírá, někomu jinému odebrá, a obávám se, že to asi budou naši studenti.

Nechci být patetický, ale vzpomínám si na svůj poslední Majáles. Bylo nás plně náměstí, lidé vykukovali z oken a pozorovali ten dav. Měli jsme masky, kostýmy, bouchali jsme do bubínků a nesli i nějaké transparenty. V průvodu byli i velbloudi, jedna dívka měla kolem krku obřího živého hada. Na pódiu se střídaly nejrůznější bizarní postavičky z řad studentů, hrály se scénky, královské Majálesy jsme vybírali mezi brňanskými tanečnicemi, která chtěla přeměnit univerzitní knihovnu na harém a legračním týpkem se žlutými brýlemi a podivným přístrojem vyrobeným z plynové masky. Nevím nic o pivu ani o nějakých kapelách, pamatují si jenom tu fantastickou atmosféru a silný pocit hrdosti. Byl jsem rád, že tam jsem a neměl jsem pocit, že jsem jen návštěvníkem Majálesu. Cítil jsem se jeho nedílnou součástí a připadalo mi to důležité, že tím vlastně sdělují světu: Já jsem taky student!

Zanechme nostalgických vzpomínek, doba kvapí dál a věci jsou už dnes jinak. Velbloudi asi nebudou, ale třeba přijede i Michael Jackson, tak se pojďte bavit!

Jestliže mě napadl vtíp, tak ho sem taky napiš.

Potkají se v roce 2008 dva studenti UP. Jeden se ptá toho druhého:

„Vzpomínáš na loňský Majáles?“

„A který myslíš?“

„No ten, co byl v dubnu.“

Uznávám, asi to není dobrý vtíp.

Mgr. T. Chalupa, redaktor informačních materiálů UP

Soupis rektorů olomouckého vysokého učení najdete na webových stránkách UP www.upol.cz v oddíle O univerzitě/Historie a současnost.

„S lehoulinkou“

Ti, kteří dávají poznat druhým umění a jeho podoby, by měli cítit smysl tvorby. Kreativní myšlení, čistota projevu, koncentrace na smysl výtvarného zážitku, to vše je hodnotnou proměnou umění samotného. Současné výtvarné techniky dle populárních příruček zakládají svůj úspěch na poutavosti výsledného efektu, avšak postrádají příběh. A zdá se, že učitelé jako by zapomínali vyprávět. Vyprávět svůj příběh nebo ten, který je možné s nimi prožít.

Výstava s názvem „S lehoulinkou ... doolomouce ... dobrna“ navazuje na publikaci doktorandek Katedry výtvarné výchovy brněnské Pedagogické fakulty určenou studentům Učitelství pro 1. stupeň ZŠ („S lehoulinkou“ 2005) a představuje završení záměru této koncepce – její galerijní prezentaci pedagogické i širší veřejnosti formou mezifakultního výstavního projektu. Autorkami byly PaedDr. H. Stadlerová a magistry L. Fidlerová, M. Fišerová, P. Novotná a B. Svátková. První prezentace proběhla na univerzitní půdě Uměleckého centra UP v Olomouci; během března se výstava přesune do brněnského výstavního prostoru v Lužánkách. Realizace výstav v galerijních prostorech si předně kladla za cíl vytvořit kontakt s širším publikem, než jaké představuje okruh čtenářů, jimž byl adresován prvotní sborník spojující teorii a praxi výtvarných alternativních přístupů.

K výstavě byl v průběhu loňského podzimu zpracován katalog, který spatří světlo světa právě v těchto dnech. Slouží nejen jako prostředník obrazových reprodukcí, ale i jako specifický individuální materiál s prostorem pro vlastní poznámky a náměty i jako možnost realizace celé teoreticko-praktické pedagogické práce se studenty.

Koncept „S lehoulinkou“ je založen na čtyřech základních liniích, které specificky v daných projektech rozvíjí – je to především rovina prožitků vizuálních, haptických, fyzických a psychických. Teorii provází určité kouzlo osobností každé z autorek, přičemž důraz je kladen na zážitek, výtvarnou cestu a ochutnávku z ma-

gie výtvarných vyjadřovacích prostředků. Samozřejmě nechybí doprovod různých etud, které malému výtvarníkovi pomohou prozkoumat určité techniky a výtvarné přístupy nejen v kresbě a malbě, ale i v grafice, a představeny jsou i tvůrčí možnosti digitálních médií. Nechybí ani odkaz na užité umění a vlivy designu ve výtvarném umění, představení gestické malby, akčního umění a definování objektu v prostoru. Další alternativní výtvarnou linií je propojení přítomnosti fyzického a psychického. Kolektiv autorek upřednostňuje sílu zážitku z tvorby, který se tak odráží v několika iniciačních konceptech a seberefektivních projektech. Etudy míří i k přesahům do konceptuálního umění a snaží se převést pozornost na samotného výtvarníka a jeho vlastní kreativitu a aktivní smýšlení. Proto se na závěr autorky věnují i socializaci umění a zprostředkování výtvarné tvorby a podněcují k prostřednictvím animací na výstavách.

Smyslem tohoto výtvarného projektu má být především upozornění na možné alternativy současné

výtvarné výchovy a chápání výtvarné tvorby. Proces tvoření směřuje v cestě k cíli, ne však k produktu. Hmatatelným či viditelným výsledkem výtvarného procesu se může stát i úsměv, který odráží radost z prožité pouti výtvarnou krajinou. Mnohdy předá duši dítěte více nežli konečný výsledek, který se časem s dalšími jemu podobnými ztrátí v zapomnění materiálu. Malba, kresba, grafické techniky či práce s hlinou umožňují osvojit si jistou řemeslnost. Ta by měla být prostředkem k nalezení vyššího smyslu v tvorbě. Výtvarná cesta by měla být pro své poutníky radostí a bezprostředním požitkem z če-
v barvě či z dotyku pigmentem. Prostor výtvarného vyjadřování zůstane v posvátném duchu zachován a tajemství doprovázející každé takové nové setkání nevyprchá.

M. Zemanová, doktorandka KVV PdF MU,
foto B. Svátková; redakčně kráceno

...A PŘÍŠTÍ TÝDEN...

10. BŘEZNA

Zaklady moderní diagnostiky a léčby diabetu. Multi-disciplinární odborný kurz. ÚOPA, ÚF LF UP.

Cambridge Exams – Mock Test. Zkoušky nanečisto pro zájemce o složení některé z cambridgeských zkoušek. Britské centrum KUP (Křížkovského 14).

12. BŘEZNA

Prof. A. Pamplani: Vztah mezi přírodními vědami a teologií v moderní Indii. CMTF UP (Univerzitní 22), učebna č. 11, 14 hod.

Važený hlavy. Divadlo Tramtarie, 19. 30 hod.

Erasmus Monday Nights. Neformální setkání se studenty (každé pondělí). Meex Club, 20 hod.

12. BŘEZNA–10. DUBNA

Velká povodeň ve Florencii, 1966. Esej ve fotografiích. Vernisáž 12. 3., 16 hod., UC UP, přezemí.

13. BŘEZNA

Prof. I. Chajda, DrSc., RNDr. J. Kühr, Ph.D. (PřF UP): Many-valued quantum algebras. Seminář z univerzální algebry a uspořádaných množin. PřF UP (Tomkova 40), posluchárna č. 301, od 13 hod.

Prof. J. Royt (UK Praha): Ikonografie luteránské alegorie hříchu a Milosti v zemích Koruny české. Arcidiecézní muzeum, Mozarteum, 17 hod.

Hra na Leara aneb Proč sedm hvězd je sedm hvězd. JAMU. UC UP, Divadelní sál, 19 hod.

13.–14. BŘEZNA

Česká kultura a umění ve 20. století. 3. interdisciplinární sympozium. UC UP.

O láskách nebeských. Divadlo Tramtarie, 19.30 hod.

14. BŘEZNA

RNDr. B. Uher, Ph.D. (UK Bratislava): Sinice a řasy jak je neznáme. Přednáška. PřF UP (Šlechtitelů 11), velký přednáškový sál, 16.30 hod.

I. Villgist: Bezkslykatí. Scénické čtení. UC UP, Divadlo Bílá nora, 19.30 hod.

Gothart. U-klub, 20 hod.

Šťastné dny (Szép napok), Maďarsko 2002. (Filmový klub). UC UP, Filmový sál, 20 hod.

14.–15. BŘEZNA

13. celostátní seminář vysokoškolských vydavatelů a nakladatelů. Zbrojnice (Biskupské nám. 1).

14. BŘEZNA–10. DUBNA

Svět loutek Amy Luckenbach. Vernisáž 14. 3., UC UP, 1. patro, 17 hod.

15. BŘEZNA

C. Leitschuh, Ph.D. (School of Kinesiology University of Minnesota, Minneapolis): Hodnocení pohybového vývoje předškoláků během vývoje v raném dětství. Beseda. FTK (Neředín A), 13 hod.

Mezinárodní Improloga (Žilina – SK). Improvizace na jakémkoliv téma zadané publikem. U-klub, 19 hod.

-red-

Začalo to zubními rovnátky

Bylo opravdu příjemným překvapením dozvědět se na přednáškové schůzi Spolku lékařů (16. 2.), že je prof. MUDr. Milan Kamínek, DrSc., z Lékařské fakulty UP předsedou Evropské ortodontické společnosti. Zvolení do této funkce je nepochybně mezinárodním uznáním velkých odborných zásluh. Už jako student začal prof. Kamínek v oboru Ortodontie pracovat a rovnátka zubů, jejich praktická aplikace a technologický pokrok na tomto poli se staly náplní jeho odborné práce a životním zájmem. V mládí se dostal na roční stáž do Dánska, mnohému se tam naučil a získal přátele z lékařských kruhů. Dohodl se s nimi a oni mu potom posílali poštu krabice použitých rovnátek, které po vyčištění, úpravě a rozříznutí posloužily ještě podruhé českým dětem. Bylo to v době minulého režimu, kdy se o nákupu těchto moderních pomůcek za dolary mohlo našim lékařům jenom zdát. Prof. Kamínek tak otevřel první zdroj moderních rovnátek v zemích tehdejšího sovětského bloku RVHP. Chodili se k němu učit nejen lékaři z Československa, ale i Polska, Maďarska, východního Německa a dalších zemí. Po absolvování kurzu se vrátil domů s hrstí dánských rovnátek od prof. Kamínka. Tahle doba je našťáště už za námi, ale odborné, vědecké a lidské zásluhy jednotlivců trvají, pokračují a sluší se, aby byly zaznamenány. Kaminkovo pracoviště se od té doby podstatně zvětšilo, zmodernizovalo a stalo se vyhledávaným centrem zubního lékařství.

Univerzitní časopisy mívají rubriku „osobnosti“. V ní se čtenář dovídá, kdo z akademické obce byl významněn či získal cenu a za co, kdo se stal předsedou odborné společnosti, získal grant na dlouhodobý pobyt v zahraničí, kdo je novým šéfem pracoviště, získal patentové osvědčení, kdo z výtvarných pracovníků měl výstavu v zahraničí atp. Myslíte-li, že by vás to zajímalo a že by se tato rubrika měla občas objevit také v Žurnálu UP, ozvěte se redakci.

Prof. M. Hejtmánek